

[Locatie Fivoor]

Beslissing d.d. 12 augustus 2026 inzake de klacht tegen de beslissing tot het verlenen van verplichte zorg in de vorm van beperkingen het eigen leven in te richten, namelijk de inname van haar externe borstprothese.

Samenvatting

Klaagster heeft zich op [d.d.] met zijn klacht tot de klachtencommissie van Fivoor gewend. De klachtencommissie heeft de klacht op [d.d.] ontvangen.

Verweerder heeft schriftelijk op de klacht gereageerd op [d.d.]. Klager heeft kennis kunnen nemen van deze reactie.

Tijdens de hoorzitting op [d.d.] is de klacht inhoudelijk behandeld.

Klaagster richt zich in haar klacht tegen de beslissing tot het verlenen van verplichte zorg in de vorm van beperkingen het eigen leven in te richten, namelijk de inname van haar externe borstprothese.

Verweerder heeft gemotiveerd verweer gevoerd tegen de klacht.

De klachtencommissie komt, met inachtneming van de standpunten van zowel klaagster als verweerder, tot het oordeel dat de klacht **gegrond** is.

Beoordeling

Gelet op de ingebrachte stukken en gehoord de toelichtingen op de zitting is de commissie tot de volgende beoordeling gekomen.

De klachtencommissie stelt vast dat klaagster in het kader van een zorgmachtiging op [locatie Fivoor] verblijft. Uit de overgelegde stukken en hetgeen ter zitting naar voren is gekomen wordt duidelijk dat klaagster lijdt aan een autismespectrumstoornis en een posttraumatische stressstoornis. Daarnaast heeft klaagster een lichte verstandelijke beperking.

De verleende zorgmachtiging legitimeert, onder andere en voor zover relevant voor de behandeling van de klacht, het aanbrengen van beperkingen in de vrijheid het eigen leven in te richten die tot gevolg hebben dat betrokkene iets moet doen of nalaten als vormen van verplichte zorg.

Op grond van hetgeen partijen naar voren hebben gebracht en ter zitting is besproken, overweegt de commissie het volgende. Klaagster is in transitie en heeft de wens om haar borstprothese te dragen.

De commissie begrijpt dat het dragen van een borstprothese voor klaagster van betekenis is voor haar genderidentiteit, eigenwaarde en persoonlijke beleving van haar lichaam.

Verweerders hebben aangevoerd dat het dragen van de borstprothese mogelijk risico's met zich mee brengt en kan leiden tot ernstig nadeel. De commissie begrijpt de overwegingen van verweerders. Vanuit behandelinhoudelijk perspectief is toegelicht dat de wens bestaat om eerst onderliggende trauma's van klaagster te behandelen alvorens het dragen van borstprothesen toe te staan. De commissie begrijpt dat deze benadering voortkomt uit een professionele inschatting van wat op dit moment het meest bevorderlijk wordt geacht voor het behandeltraject van klaagster.

Tegenover dit behandelperspectief staat echter het fundamentele recht van klaagster op autonomie, zelfbeschikking en het maken van keuzes ten aanzien van haar eigen lichaam en uiterlijk. Door klaagster het dragen van borstprothesen niet toe te staan, wordt een inbreuk gemaakt op deze rechten. Een dergelijke beperking dient voldoende te worden gerechtvaardigd door het bestaan van ernstig nadeel.

De commissie is van oordeel dat onvoldoende aannemelijk is gemaakt dat het dragen van de borstprothesen op dit moment leidt tot zodanig ernstig nadeel dat een beperking van de autonomie van klaagster gerechtvaardigd is. Hoewel de commissie begrijpt dat het dragen van een borstprothese in de praktijk reacties van anderen kan oproepen en mogelijk invloed heeft op de behandelomgeving, acht zij deze omstandigheden onvoldoende zwaarwegend om een verbod op het dragen van de prothesen te rechtvaardigen.

Daarbij merkt de commissie op dat, wanneer in de praktijk blijkt dat het dragen van de borstprothesen daadwerkelijk leidt tot concrete incidenten of ernstig nadeel, verweerders deze gebeurtenissen kunnen vastleggen en op basis daarvan een nieuwe afweging kunnen maken. Op dit moment ontbreekt echter een voldoende feitelijke onderbouwing voor een dergelijke beperking.

Ten slotte overweegt de commissie dat de aan klaagster verstrekte 8:9-beslissing d.d. [d.d.] onvoldoende duidelijk maakt waarom het dragen van borstprothesen niet zou zijn toegestaan. Indien verweerders beperkingen noodzakelijk achten, dienen zij deze expliciet en deugdelijk te motiveren. De huidige schriftelijke vastlegging biedt daarvoor onvoldoende grondslag. Op grond van het voorgaande oordeelt de commissie de klacht gegrond.

Beslissing

Gelet op het bovenstaande verklaart de commissie de klacht **gegrond**.